

XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Xolmirzayeva Gulruh Akbarovna

SamISI, Investitsiya va innovatsiyalar
kafedrası o'qituvchisi

Tursoatov Akmal Komiljon o'g'li

SamISI talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada bugungi kunda mamlakatimiz iqtisodiyotida xizmatlarning o'рни va ahamiyati, xizmat ko'rsatish sohasini innovatsion rivojlantirish va samaradorligini oshirish yo'llari muallif tomonidan atroflicha yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: iqtisodiyot, xizmat ko'rsatish, innovatsion rivojlanish, samaradorlik.

WAYS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT AND INCREASE EFFICIENCY OF THE SERVICE FIELD

Xolmirzayeva Gulrukh Akbarovna

teacher of the department of Investments
and Innovations, SamIES

Tursoatov Akmal Komiljon ugli

student of SamIES

Abstract. In this article, the role and importance of services in the economy of our country today, the ways of innovative development and efficiency improvement of the service sector are detailed by the author.

Key words: economy, service, innovative development, efficiency.

XXI asrda ishlab chiqarish va aylanma sohalarida innovatsion texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish, korxonalarni tashkil etish va boshqarishning yangi usullari bozor raqobatining asosiy omillariga, operatsion samaradorlikni oshirish va tovarlar va xizmatlar sifatini oshirishning kuchli vositasiga aylandi. Zamonaviy iqtisodiyotda xizmat ko'rsatish sohasining o'rni bu sohada iqtisodiy o'sishning fundamental omillari, ya'ni: yangi ilmiy bilimlar, intellektual kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanganligi bilan bog'liq.

Bundan kelib chiqadiki, iqtisodiyotni yanada rivojlantirish va aholi turmush darajasini yuksaltirishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan xizmat ko'rsatish va servis sohasida keng ko'lamli ilmiy-texnikaviy, sifat va tarkibiy o'zgarishlar dolzarb bo'lib bormoqda.

Bu esa inson salohiyati, iste'mol qilinadigan resurslar va ko'rsatilayotgan xizmatlarga qo'yiladigan yangi talablardan kelib chiqqan holda ijtimoiy rivojlanishning yangi mexanizmini shakllantirishni taqozo etadi.

Ushbu o'tishning muhim omillaridan biri ta'lim, yuqori texnologiyali tibbiyot, ilmiy-tadqiqot va ishlanmalar (ITI), aloqa, shuningdek, sanoatning kichik tarmoqlarini o'z ichiga olgan bilim va yuqori texnologiyali iqtisodiyotni shakllantirish va rivojlantirishdir. innovatsiyalarni ishlab chiqish va joriy etish. Xizmat ko'rsatish bozorining ushbu segmentlarida innovatsiyalarni joriy qilmasdan turib, innovatsion siyosatning asosiy maqsadi – aholi turmush darajasini oshirishga erishish mumkin emas.

Hozirgi vaqtda iqtisodiyotning turli tarmoqlari (shu jumladan, xizmat ko'rsatish sohasi) va mamlakat aholisining hayot sifatini innovatsion rivojlantirish jarayonlarining o'zaro ta'siri, o'zaro ta'siri va o'zaro ta'siri masalalari jamiyatda dolzarb va keng muhokama qilinmoqda. Biroq, bu muammo bo'yicha ilmiy ishlanmalar juda tor tarzda taqdim etilgan. Mahalliy olimlar orasida V.A.Degterevaning aholi turmush sifatini oshirishning asosi

sifatida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish sohasida yechimlarni topishga bag'ishlangan ishlarini alohida ta'kidlash joiz.

Bizning fikrimizcha, xizmat ko'rsatish sohasi va uning tarkibiy elementlari (tarmoqlari) tashkilotlarining innovatsion rivojlanishining strategik yo'nalishlari joriy etish sohalari (qo'llash xususiyati) bo'yicha belgilangan innovatsiya turlariga muvofiq shakllantiriladi. Bizning fikrimizcha, xizmat ko'rsatish sohasi quyidagi innovatsiyalar guruhlari bilan tavsiflanadi:

1) texnologik innovatsiyalar - xizmatlar ko'rsatish texnologiyasi sohasidagi innovatsiyalar, yangi xizmatlarni ko'rsatish va yangi tegishli mahsulotlarni ishlab chiqarish imkonini beradigan yangi uskunalarni joriy etish;

2) xizmat ko'rsatish innovatsiyalari (xizmat ko'rsatish innovatsiyalari) - xizmatlarning iste'mol qiymatini oshirish, ko'rsatilayotgan xizmatlar tarkibi va turlarini o'zgartirish, xizmatlarning sifat xususiyatlarini yaxshilash;

3) tashkiliy-boshqaruv – biznes jarayonlarini takomillashtirish, boshqaruvning yangi usullarini joriy etish, qarorlar qabul qilish, xizmat ko'rsatish sohasida yangi axborot-kommunikatsiya resurslaridan foydalanish;

4) ijtimoiy-iqtisodiy - mehnat sharoitlarini yaxshilash va aholi turmush sifatini yaxshilashga yordam beradigan xizmat ko'rsatish korxonalarini faoliyati uchun ijtimoiy, iqtisodiy va huquqiy sharoitlarning o'zgarishi;

5) moliyaviy - xizmat ko'rsatish sohasini moliyalashtirish va investitsiyalarni jalb qilish uchun yangi moliyaviy vositalar va texnologiyalarni yaratish.

Iqtisodiyotning rivojlanishi tarmoq tuzilmasi, iqtisodiyot tarmoqlari va tarmoqlari o'rtasidagi munosabatlarning o'zgarishi bilan birga kechadi. Tarmoq sifatida ta'lim ijtimoiy takror ishlab chiqarishning zarur bo'g'ini bo'lib, u har qanday soha kabi iqtisodiy tizimning asosini ta'minlovchi iqtisodiy munosabatlar xarakteri bilan ajralib turadi.

Ta'lim iqtisodiyotini shakllantirishning dastlabki bosqichlarida ham, hozirgi vaqtda ham asosiy muammolar qatorida rejalashtirish usullarini

takomillashtirish, tayyorlanayotgan mutaxassislarni tayyorlash va ishga joylashtirish rejalarini muvozanatlash, sohalar (profillar), ta'lim shakllari o'rtasidagi munosabatlarni asoslash muammolari saqlanib qolmoqda. kadrlar tayyorlash va ta'lim uchun zarur bo'lgan xarajatlarni jamoatchilik tomonidan belgilash.

Shunday qilib, mintaqada innovatsion faoliyatning dolzarbligi uning asosiy vazifasi korxonaning ilmiy ishlanmani "bugungi kun" ni tom ma'noda "ertaga" amalga oshirishga imkon beradigan shaklda olishini ta'minlashga qaratilganligi bilan belgilanadi. so'zdan.

Innovatsion korxonalar va kichik innovatsion korxonalar sektori ilmiy tashkilotlar va oliy o'quv yurtlari bilan tashkiliy o'zaro aloqada bo'lishi viloyatda ishlab chiqarish tarmoqlarini rivojlantirishning asosi hisoblanadi. Innovatsion korxonalarni statistik hisobga olish va tizimlashtirish o'ziga xos qiyinchiliklarga ega bo'lib, ular "innovatsion korxonalar", "innovatsion-faol", "kichik innovatsion korxonalar" ta'riflari bilan bog'liq. Bu qiyinchiliklar, masalan, oziq-ovqat sohasida ular aniq korxonalarni innovatsion deb tasniflash (yoki tasniflamaslik) uchun korxonalarning innovatsion salohiyatini baholamasliklari bilan bog'liq.

Innovatsion yondashuv rivojlangan mamlakatlarda va zamonaviy mamlakatda bozor munosabatlarining rivojlanishi sharoitida keng tarqaldi va inqirozli vaziyatlarni bartaraf etish zarur bo'lganda, uning roli ham katta.

Turar-joy bo'lmagan binolarni ijaraga berish g'oliblarining huquqlari ularning funktsional maqsadini saqlab qolish majburiyatlari bilan ta'minlanishi kerak. Loyihadan oldingi hujjatlarni ishlab chiqish va tanlovlar o'tkazishda foydalaniladigan aholiga maishiy xizmat ko'rsatish obyektlarini joylashtirishning tarmoq sxemasini ishlab chiqish zarur. Buni chakana savdo ob'ektlari hududlarida ularni qurish yoki rekonstruksiya qilish vaqtida qilish tavsiya etiladi.

Tarmoqni rivojlantirish uchun shuningdek, iste'mol bozori korxonalarini tizimida xizmat ko'rsatish korxonalarini piyoda masofada joylashtirish, shu jumladan, bunday tizimga kompleks maishiy xizmat ko'rsatish korxonalarini joylashtirish bo'yicha faol ishlarni amalga oshirish zarur.

Xizmat ko'rsatish sohasi korxonalarini rivojlantirish uchun investitsiyalarni jalb qilish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Алабугин А.А. Совершенствование методологии управления развитием предприятий сферы услуг // Вестник Южно-Уральского государственного университета. Серия: Экономика и менеджмент. - № 41 (258). - 2011, С. 99-105.

2. Дегтерева В.А. Стратегические приоритеты развития сферы услуг в процессе повышения качества жизни населения Российской Федерации: автореферат дис. ... доктора экон. наук. - СПб, 2010. - 39 с.

3. Инновационный менеджмент и государственная инновационная политика / Агарков С.А., Кузнецова Е.С., Грязнова М.О. - Академия Естествознания, 2011. - Электронный доступ: <http://www.rae.ru/monographs/112>.

4. Потороко А.В., Окольнішнікова І.Ю. Управление объемами продукции на предприятиях оптово-розничной сети, с целью оптимизации затрат предприятий сферы услуг // Вестник Южно-Уральского государственного университета. Серия: Экономика и менеджмент. - № 30. - 2012. - С. 184-186.